

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 50855-10-12 רטהויס נ' הרפובליקה הסלובאקית (SLOVENSKA REPUBLIKA) ואח'
5.8.13

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו
בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים
בפני כבוד השופט הבכיר גדעון גינת

תיק ערעור אזרחי 50855-10-12

המערערים (התובעים): 1. **ישראל רטהאוז**

2. אירית רטהאוז

נגד

המשיבים: 1. הרפובליקה הסלובאקית
Slovenska Republika – הני 1

2. **איבו חלאבאצ'ק (Ivo Hlavacek)** – הני 2

3. סלאבקה חלאבאצובה (Slavka Hlavacova) – הני 3

ערעור מיום 29/10/2012 על החלטה מיום 13/9/2012 של בית-משפט השלום בתל אביב-יפו (כבוד השופטת הבכירה יעל אחימן) ב**תיק אזרחי 11721-08-10**, [פורסם בנבו] בקשה מס' 28

בשם המערערים: עו"ד יוסף אופנהיים
בשם המשיבים: עוה"ד רינת בובליל-קדש ו-רמי בובליל

ספרות:

א' ברק, פרשנות במשפט, כרך ב, פרשנות החקיקה (התשנ"ג)

מיני-רציו:

* בית המשפט המחוזי דחה ערעור על פסק דין אשר קיבל את טענת החסינות של השגריר ורעייתו והורה על סילוק התביעה נגדם על הסף. נפסק כי החסינות הדיפלומטית מוקנית לשגריר ולרעייתו בהתאם להוראות סעיף 131(1) לאמנת וינה.

* משפט בינלאומי פומבי – חסינות – המדינה הזרה

* משפט בינלאומי פומבי – חסינות בין-לאומית – חסינות המדינה הזרה

* משפט בינלאומי פומבי – אמנות – נפקותן

המערער 1 השכיר בית מגורים למשרד החוץ של הרפובליקה הסלובאקית שיוצגה לצורך זה על ידי השגרירות בישראל. בפועל, שימש המושכר למגורי השגריר בישראל. בכתב התביעה נטען שכאשר הוחזרה החזקה במושכר למערערים, התברר להם שמצבו היה מוזנח וגרוע, דבר שהצריך שיפוץ נרחב. נתבע פיצוי בגין הנזקים שנגרמו למושכר. המשיבים 2 ו-3 טענו שראוי לסלק את התביעה על הסף בשל חסינותם הדיפלומטית. השאלה שבערער היא, האם צדק בית-משפט השלום כאשר קיבל את טענת הסף של השגריר ורעייתו והורה על סילוק התביעה נגדם על הסף.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, בקובעו כדלקמן:

יש לקבל את עמדת המשיבים, לפיה הטענה בדבר נטילת החסינות של הטוענים לה, לא נעשתה בהליך הנכון על פי כללי המשפט הבינלאומי על ידי הגורם המוסמך במדינה השולחת. סעיף 9(א) לחוק חסינות מדינות זרות, תשס"ט 2008 (להלן: "חוק החסינות") מאפשר למדינה זרה לוותר על חסינות "במפורש ובכתב". דרישת החוק היא, איפא, לויתור במפורש ובכתב, או בהודעה, של המדינה הזרה, לבית-המשפט. המסמך עליו סומכים המערערים בהקשר זה הוא "תגובה מטעם המשיבה 3", שהוגשה לבית-משפט השלום.

פרשנות של עורך-דין לכתבי טענות שהוגשו בהליך משפטי, אינם בגדר ויתור על חסינות במונח סעיף 9 לחוק החסינות. גם סעיף 32 לאמנת וינה בדבר יחסים דיפלומטיים, דורש שוויתור על חסינות יעשה באופן מפורש וברור. הוויתור צריך להיות מפורש, ברור ועל ידי המדינה המשגרת את הנציג הדיפלומטי. אין, אפילו, להסתפק בויתור מצד בעל החסינות עצמו. לבית-משפט השלום לא הוגש כל מסמך רשמי מטעם סלובקיה, הקובע כי אין חסינות לשגריר שעניינו נדון בהליכים הנוכחיים.

הסכם השכירות עליו הושגתה התביעה, נעשה בין הבעלים של המושכר לבין המדינה הזרה. הוא נחתם על ידי שגרירות המדינה הזרה, כאשר בפועל חתם השגריר שקדם לנתבע 2. לפי נוסחו של ההסכם, יועד המושכר למגורים של ראש הנציגות של המדינה הזרה. ניסוח זה מאפשר שינוי במתגוררים בפועל במושכר לפי קביעת המדינה הזרה.

בנסיבות אלה, נראה שמן הראוי לקבוע כי החסינות הדיפלומטית מוקנית לשגריר הנתבע 2 ולרעייתו בהתאם להוראות סעיף 31(1) לאמנת וינה. החריג לפי סעיף 31(1)(a), מחריג, ברישא, תביעות במקרקעין, אלא אם כן (לפי הסיפא) הוא מחזיק בהם בשם המדינה השולחת ולמטרות הנציגות. לשון הסכם השכירות מחייב את המסקנה שהמושכר הוחזק בשם המדינה הזרה ולמטרות נציגותה, ומכאן שהוראות החריג אינן מתקיימות וההוראה הכללית המקנה חסינות דיפלומטית עומדת בתוקפה.

פסק - דין

הנושא

1. המערער 1 השכיר בית מגורים למשרד החוץ של הרפובליקה הסלובאקית שיוצגה לצורך זה על ידי השגרירות בישראל. בפועל, שימש המושכר למגורי השגריר בישראל. בכתב התביעה נטען שכאשר הוחזרה החזקה במושכר למערערים, התברר להם שמצבו היה מוזנח וגרוע, דבר שהצריך שיפוץ נרחב. נתבע פיצוי בגין הנזקים שנגרמו למושכר.

המשיבים 2 ו-3 טענו שראוי לסלק את התביעה על הסף בשל חסינותם הדיפלומטית. השאלה שבערעור היא, האם צדק בית-משפט השלום כאשר קיבל את טענת הסף של השגריר ורעייתו והורה על סילוק התביעה נגדם על הסף.

רקע עובדתי ודיוני

2. המערער 1 חתם ביום 1/3/2007, כבעלים וכמחזיק של נכס ברח' הקוממיות בהרצליה פיתוח, על הסכם שכירות, שנערך בשפה האנגלית, עם:

Ministry of Foreign Affairs of the Slovak Republic represented
by Embassy of the Slovak Republic on the state Israel,
Jabotinsky 37, Tel Aviv. Represented by H.E., Ambassador Mr.
Milan Dubcek – hereinafter called "the lessee".

לפי סעיף 3 להסכם, רשאי היה השוכר להביא את ההסכם לידי סיום בהודעה מראש של שלושה חודשים, במקרה של קיום אחת משתי הנסיבות המצוינות שם: העברה של שגרירות הרפובליקה הסלובאקית לירושלים, או ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לסלובקיה. סעיף 9 לחוזה קבע את חובתו של השוכר לשמור על המושכר במצב טוב, למעט בלאי רגיל וציין את אחריותו לנזק שיגרם על ידיו, על ידי בני משפחתו, ואורחיו. דמי השכירות נקבעו לסך של 5,800 דולר ארה"ב לחודש, כאשר נקבע שהתשלום יהיה שנתי ויבוצע בדולר ארה"ב. השגריר החתום על הסכם השכירות אינו זה, שהתגורר במושכר בתקופה הרלבנטית לתביעה.

3. בכתב התביעה שהוגש ביום 5/8/2010, נטען שהמושכר היה מיועד למגורי שגריר הרפובליקה הסלובאקית בישראל, הנתבע 2, וכי רעייתו, נתבעת 3, התגוררה במושכר איתו. תקופת השכירות הסתיימה ביום 30/6/2009, ובתום תקופה זו, פינו המשיבים 2 ו-3 את המושכר והשיבו את החזקה בו, למערערים. ראו סעיפים 5, 8-9 לכתב התביעה. המערערים טוענים, כי עם קבלת החזקה בנכס התברר להם כי רמת התחזוקה מצד המשיבים 2 ו-3, לא היתה נאותה ומכיוון שכך, נגרמו למושכר נזקים בהיקף נרחב (שם, סעיפים 10-13). בכתב התביעה, שהוגש בסדר דין מקוצר, נתבעו הכספים שהוציאו המערערים לתיקון הנזקים שנגרמו למושכר וכן, נתבע נזק שנגרם כתוצאה מהיעדר אפשרות להשכיר את הנכס ביולי ובאוגוסט 2009 (סעיף 17), כמו גם ארנונה ששולמה על ידי המערערים לרשות המקומית בתקופת השיפוצים, ועלות קבלת חוות-דעת של מהנדס מומחה מטעמם של המערערים. סכום התביעה, כולל ריבית והפרשי הצמדה במועד הגשתה עמד על 103,407 ₪.

4. הרפובליקה הסלובקית נתבעה כנתבעת מס' 1 בכתב התביעה. לפי הודעה שנמסרה לבית-משפט השלום ביום 2/12/2012 (בקשה 31), הודיעו ב"כ המערערים מזה וב"כ הרפובליקה הסלובקית מזה, כי הגיעו לידי פשרה ולפיה, מבלי להודות בעובדות או באחריות, תשלם הנתבעת 1 לתובעים סך של 11,000 אירו. בית-משפט השלום אישר את הפשרה. בכך הסתיימה מעורבותה של הרפובליקה הסלובקית בהליכים הנדונים, והיא לא התייצבה לדיון בערעור שבפניי.

החלטת בית-משפט השלום

5. בהחלטה מושא הערעור, קיבלה השופטת הבכירה המלומדת את עמדת המשיבים 2 ו-3, ולפיה, "מוקנית להם חסינות דיפלומטית, מכוח אמנות בינ"ל שישראל חתומה עליהן. המדובר בסעיף 31 לאמנה וינה משנת 1961" (שם, עמ' 1 קטע לפני אחרון). למרבה הצער, נאלץ בית-משפט השלום לקבוע כי "איש מב"כ הצדדים לא הציג בפני פסיקה... ביחס למקרה דומה שבו מדובר בנוק לנכס שנשכר למגורי השגריר ואשתו" (שם, עמ' 2 קטע אחרון). הערכאה הדיונית קבעה, איפא, בשים לב להוראות סעיף 31 לאמנת וינה כי "החריג לחסינות מתייחס למקרים בהם ננקטו הליכים, ביחס לנכסי דלא ניידא, המצויים בתחום הטריטוריאלי של המדינה המארחת, אלא אם כן מוחזק הנכס למטרות השליחות, לטובת מדינת האם. כל עוד אין הנציג הדיפלומטי יוזם פעילות פרטית שאיננה קשורה במילוי משימתו, מעניקה לו אמנת וינה הגנה מלאה, באמצעות מטריית החסינות. שכירת נכס למגורי השגריר בתקופת כהונתו כשגריר, היא מסוג הפעילויות בגינן מוגן השגריר ונהנה מחסינות. אשר על כן, ובהסתמך על הרציונל העומד ביסוד החתימה על אמנת וינה... יש ליהנות את הנתבעים 1 ו-2 [צריך להיות: נ' 2-3 – ג. ג.] מחסינות דיפלומטית". השופטת הורתה על סילוק התביעה נגד נתבעים אלה על הסף, אך לא עשתה צו בדבר הוצאות (ללא הנמקה בנקודה האחרונה).

דיון והכרעה

הערעור

6. המערערים תקפו את החלטת בית-משפט השלום. עם זאת, הן עיקרי הטענות בערעור (4/6/2013) והן הטענות בעל פה (17/6/2013) לא כללו ולו אסמכתא משפטית אחת התומכת בעמדתם. הם טענו, כי המדינה שמינתה את השגריר הזר לא תמכה, בהליכים בפני בבית-משפט השלום, בטענה שלשגריר ולרעייתו מוקנית חסינות דיפלומטית המונעת את ההליך המשפטי. נטען, שהפעולות עליהן קובל כתב התביעה מנוגדות למטלות של

השגריר כנציג מדינה זרה. צוין, כי התביעה היא בגין נזקים, שנגרמו על ידי הנתבעים 2 ו-3 "ואין בינם ובין פעילות דיפלומטית דבר וחצי דבר", עיקרי טיעון המערערים סעיף 9. עוד ציינו המערערים כי ראוי לפסוק בהתאם לחוק חסינות מדינות זרות, תשס"ט 2008 (להלן: "חוק החסינות"), ולא בהתאם להוראות סעיף 31 לאמנת וינה, שצוטט בהחלטת השופטת המלומדת.

אין ראייה לנטילת החסינות

7. אני מקבל את עמדת המשיבים, כי הטענה בדבר נטילת החסינות של הטוענים לה, לא נעשתה בהליך הנכון על פי כללי המשפט הבינלאומי על ידי הגורם המוסמך במדינה השולחת. סעיף 9(א) לחוק החסינות מאפשר למדינה זרה לוותר על חסינות "במפורש ובכתב". דרישת החוק היא, איפא, לויתור במפורש ובכתב, או בהודעה, של המדינה הזרה, לבית-המשפט. ההודעה לבית-המשפט יכולה להיות בכתב או בעל פה, סעיף 9(א) הנ"ל. המסמך עליו סומכים המערערים בהקשר זה הוא "תגובה מטעם המשיבה 3", שהוגשה לבית-משפט השלום (במסגרת הדיון בבקשה 28, שם). עורך-דין מטעם המשיבה 1 כתב, כי התביעה דנה בנוק נטען לנכס המצוי בישראל "כתוצאה מהפרה נטענת של חוזה שכירות, שהוא, כידוע, חוזה מסחרי". עוד נכתב שלמי שהיה שגריר המשיבה 1 בישראל "אין חסינות מפני ההליך המתנהל בתיק זה, מאותם טעמים שאין חסינות למשיבה 1", שם סעיפים 4-5, הכותב ציטט את סעיפים 1, 3 ו-5 לחוק החסינות.

פרשנות של עורך-דין לכתבי טענות שהוגשו בהליך משפטי, אינם בגדר ויתור על חסינות במובן סעיף 9 לחוק החסינות. גם סעיף 32 לאמנת וינה בדבר יחסים דיפלומטיים, כתבי אמנה 22 (749), 27 (נפתחה לחתימה ב-1961, אושררה ונכנסה לתוקף בישראל ב-1970)

http://untreaty.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf

דורש שוויתור על חסינות יעשה באופן מפורש וברור. הוויתור צריך להיות מפורש, ברור ועל ידי המדינה המשגרת את הנציג הדיפלומטי. אין, אפילו, להסתפק בויתור מצד בעל החסינות עצמו. ראו גיל-עד נועם "הדין הדיפלומטי וחסינות אישית" רובי סיבל ואח', משפט בינלאומי (מהדורה שניה 2010), סעיף 16.2.6, עמ' 401, 411 טקסט לה"ש 61). לבית-משפט השלום לא הוגש כל מסמך רשמי מטעם סלובקיה (באמצעות משרד החוץ של אותה מדינה), הקובע, כי אין חסינות לשגריר שעניינו נדון בהליכים הנוכחיים.

מהות התביעה

8. כתב התביעה הוגש, כזכור, בסדר דין מקוצר. חוזה השכירות [Lease Agreement] עליו השתיתו התובעים-המערערים, את טענותיהם צורף לכתב התביעה כחלק בלתי נפרד (נספח ב). סעיף 9 לכתב התביעה מזכיר את החובה שהוטלה על הנתבעים להחזיר את החזקה במושכר באותו מצב כפי שהיה עת קיבלו אותו, בכפוף לבלאי הנגרם כתוצאה משימוש סביר. הטענה, בהמשך, כי מצבו של הנכס היה בכי רע, ממשיכה את טענת ההפרה של סעיף 16 לחוזה השכירות. כך, נאמר, בסעיף 10 סיפא לתביעה שרמת התחזוקה של המושכר לא היתה כמצופה לגבי נכס ברמתו של זה שהושכר. סעיף 21 לכתב התביעה מציין את כלל נזקי התובעים מאי קיום החוזה על ידי הנתבעים.

9. בערעור טענו המערערים, לראשונה, כי תביעתם היא נזיקית (סעיף 26 להודעת הערעור, סעיפים 8-10 לעיקרי הטיעון).

10. תקנה 202 [לתקנות סדר הדין האזרחי](#), התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות") קובעת את סדרי הדין בהליך מקוצר:

- "ואלה תביעות שהתובע יכול להגישן לפי סדר דין מקוצר:
- (1) תביעות על סכום כסף קצוב, בריבית או בלי ריבית, הבאות –
- (א) מכוח חוזה או התחייבות מפורשים או מכללא, ובלבד שיש עליהן ראיות שבכתב;
- (ב) ...
- (2) ...
- (3) תביעות לסילוק יד ממקרקעין, או לפינוי מושכר שאין [חוק הגנת הדייר](#) [נוסח משולב], תשל"ב-1972, חל עליו, ובלבד שיש עליהן ראיות שבכתב."

הליך התביעה בסדר דין מקוצר מהווה חריג להליך רגיל והוא מותנה בקיומם של 3 תנאים, הרלוונטים לענייננו: (א) תביעה על סכום קצוב; (ב) מכוח חוזה או התחייבות; (ג) ראיות שבכתב.

תקנה 202(1)(א) קובעת כי תביעה בהליך מקוצר תוגש אך ורק על סמך חוזה או התחייבות, התביעה יכולה להיות גם תביעה בשל הפרת חוזה. תביעה בסדר דין מקוצר המוגשת בשל הפרת חוזה חייבת להיות לסכום קצוב [\[ע"א 772/79 עיזבון המנוח ארוני שמרון ז"ל נ' נחום וסקביץ, פ"ד לו\(4\) 78, 83 \(31.8.1982\)\]](#) "התנאי לקיומו של סכום קצוב הוא כי סכום סעד התביעה ניתן לחישוב אריתמטי פשוט ללא צורך בשומה או בהערכה [\[ע"א 410/88 רותם חברה לביטוח בע"מ נ' כוכב בע"מ, פ"ד מג\(4\) 761, 764 \(10.12.1989\)\]](#), פיצוי שאינו קבוע ומוסכם מראש, אלא טעון אומדנה ושומה, אינו נחשב סכום קצוב

המתאים להידון בהליך מקוצר [ע"א 16/89 "ורדים" חברה לגידול פרחים בע"מ נ' החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ , פ"ד מה(5) 729, 735 (פורסם בנבו, 25.11.1991)].

כתב התביעה שהוגש לבית המשפט קמא מתבסס על חוזה השכירות כממלא את התנאי הקבוע ברישא של תקנה 202(1)(א).

מסקנתי, לכן, היא, שלאור ניסוחו של כתב התביעה, בשים לב לדרך הדיונית שבה הוגשה התביעה, ובהתחשב בחוזה עליו היא מושתתת, שמדובר, בעיקרו של דבר בתביעה בגין הפרת חוזה.

חוק החסינות

11. חוק חסינות מדינות זרות תשס"ט 2008, פורסם ברשומות ביום 16/11/2008.
http://www.knesset.gov.il/privatelaw/data/17/3/357_3_1.rtf

סעיף 1 מגדיר "מדינה זרה" וכולל בהגדרה "בעלי תפקידים רשמיים המייצגים את המדינה בביצוע תפקידם". סעיף 2 לחוק החסינות קובע את "כלל החסינות" ולפיו "למדינה זרה תהא חסינות מפני סמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל...". סעיף 5 לחוק החסינות מחריג וקובע כי "למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה בשל עוולה שבשלה נגרם נזק לגוף או לרכוש מוחשי, ובלבד שהעוולה נעשתה בישראל".

בענייננו, לא זו בלבד שחריג נזיקין לא נטען כיאות בפני בית-משפט השלום, אלא, שנראה לי כי אין להרחיבו גם לתביעות שעניינן הפרת חוזה כפי התביעה הנדונה כאן. מכאן שאפילו היה דיוננו מצטמצם להוראות חוק החסינות, כפי עתירת המערערים, הייה מקום לקבל את טענת החסינות של המשיבים 2 ו-3.

אמנת וינה וחוק החסינות

12. סעיף 21 לחוק החסינות קובע כי החוק "אינו גורע מחסינות דיפלומטית או קונסולרית או מחסינות אחרת החלה בישראל לפי כל דין או נוהג". על רקע הפסיקה שקדמה לחוק החסינות ברור, שצדקה השופטת המלומדת כאשר בחנה את טענת החסינות הדיפלומטית לאור הוראות אמנת וינה Vienna Convention on Diplomatic Relations, 1961

13. "המשפט הבינלאומי המנהגי הוא חלק ממשפט הארץ, וזאת בכפיפות לדבר חקיקה ישראלי הקובע הוראה סותרת", בג"צ 785/87 עבד אל נאצר אל עזיז עבד אל עפן נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פ"ד מב(2) 4, 35 (10.4.1988). הסכם בינלאומי עליו חתומה מדינת ישראל אינו מהווה חלק מהמשפט הישראלי, אלא אם כן חוקקה הכנסת חוק המאפשר את קליטת ההסכם כחלק מהדין המדינתי באופן ישיר או עקיף, בג"צ 69/81 באסיל אבו עיטה נ' מפקד אזור יהודה והשומרון פ"ד לז(2) 197, 234, סעיף 13 (5.4.1983); תומר ברודי "מעמדו של המשפט הבינלאומי במשפט המדינתי" משפט בינלאומי 69, 73, טקסט לה"ש 17.

למרות שהסכם בינלאומי אינו חלק מהמשפט בישראל, על בית המשפט לפרש את החוק באופן שלא יסתור את התחייבות המדינה בהסכם הבינלאומי [שם, 74, טקסט לה"ש 26] ובהתאם לדין המנהגי הבינלאומי ולאמנות עליהן חתומה מדינת ישראל: ר' ע"פ 131/67 הישמט קמיאר נ' מדינת ישראל, פ"ד כב(2) 85, 112, פיסקה שנייה (9.6.1968). החזקה הרווחת היא כי המחוקק מתאים עצמו למשפט הבינלאומי הפומבי וכי תכלית החוק היא להגשים את המשפט הבינלאומי ולא לסתור אותו [אהרן ברק פרשנות במשפט כרך שני – פרשנות החקיקה, 576, טקסט לה"ש 43 (1993)].

מקום שקיים ניגוד בין הוראת החוק המקומי לבין הוראת המשפט הבינלאומי, ותוכנה של ההוראה המקומית אינו משתמע לכאן ולכאן, חובת בית המשפט היא להעדיף את הוראת המחוקק המקומי ולתת לה תוקף: ע"פ 336/61 אדולף אייכמן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד טז(3) 2032, 2037, סעיף 27 (29.5.1962); בג"צ 279/51 ח. אמסטרדם נ' שר האוצר פ"ד ו(2) 945, 966 פסקה שנייה (11.9.1952). [ע"פ 6659/06 פלונני נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(4) 329, 338 פסקה שנייה (פורסם בנבו, 11.6.2008)].

14. חוק החסינות נכנס לתוקפו בתאריך 16.11.2008 בעקבות פסק הדין של השופט א' ברק בפרשת קנדה (ראו להלן). החוק מעגן את כללי המשפט הבינלאומי הנוגעים לסוגיית החסינות, הנהוגים במרבית מדינות העולם [ת"א (ב"ש) 5006-08 אדוארד יוסופוב נ' הרפובליקה הערבית של מצרים, עמוד 8 (פורסם בנבו, 13.2.2011)].

מטרת החוק היתה להעניק למדינות זרות חסינות דיונית מפני סמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל. החוקים העיקריים ששימשו בסיס להצעת חוק החסינות הם החוק האמריקאי Foreign Sovereign Immunities Act of 1976; החוק האנגלי State Immunity Act, 1978; החוק הקנדי State Immunity Act, 1982; והחוק האוסטרלי Foreign State Immunities Act, 1985. ר' דברי הסבר להצעת חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ח-2008, ה"ח 357, עמוד 334.

15. אמנת וינה גיבשה את הדינים הבינלאומיים בדבר יחסים דיפלומטיים וכיום משקפת את המשפט המנהגי ["הדין הדיפלומטי וחסינות אישית", 401, טקסט לה"ש 3]. מדינת ישראל חתמה על אמנת וינה בתאריך 18.4.1961 ואשררה אותה בתאריך 11.8.1970 **[בש"א (י-ם) 4262/04 United Nations Truce Supervision Organization נ' ראובן פאול סיראגניאן, פסקים (מ') תשסג (1) 817 (פורסם בנבו, 16.05.2004); ניתוח מעמיק על התפתחות האמנה והחסינות הדיפלומטית מובא בע"א 4289/98 שלומית שלום נ' היועץ המשפטי לממשלה, עמ' 19-37 (פורסם בנבו, 10.10.1999) (להלן: "פרשת בסיוניי")].**

16. חוק החסינות הוא ההסדר המשפטי כיום לענייני חסינות מדינות זרות. סעיף 2 לחוק, מקים חסינות למדינה זרה בכפוף להוראות חוק זה. תביעת המערערים בבית המשפט קמא הוגשה בתאריך 5.8.2010 [סעיף 1 לערעור] לפיכך, חוק החסינות הוא החוק הרלוונטי לעניינינו ויש לפרשו, ככל האפשר, באופן שלא יסתור את התחייבויות מדינת ישראל על פי אמנת וינה.

עיסקה מסחרית

17. ב"תגובה מטעם המשיבים 1-2 לבקשה מס' 28" אשר הוגש לבית המשפט קמא על ידי המערערים, טענו המערערים כי על בית המשפט לדחות את טענת החסינות של המשיבים 2 ו-3 מאחר ועילת התביעה היא עסקה מסחרית וכי סעיף 3 לחוק החסינות שולל את חסינות המדינה הזרה בתביעה שעילתה עסקה מסחרית [סעיפים 4-8 לתגובה הנ"ל].

סעיף 2 לחוק החסינות קובע את "כלל החסינות":

"למדינה זרה תהא חסינות מפני סמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל, למעט סמכות השיפוט בעניינים פליליים (בחוק זה – חסינות מפני סמכות שיפוט), בכפוף להוראות חוק זה."

כלל החסינות קובע כי למעט החריגים המצוינים בחוק, למדינה זרה חסינות מסמכות השיפוט של בתי המשפט בישראל להרחבה בעניין חסינות המדינה הזרה והמעבר מחסינות מוחלטת לחסינות יחסית ראו ניתוחו של הנשיא א' ברק ברע"א Her Majesty The Queen in Right of Canada נ' שלדון ג' אדלסון, פ"ד נא(1) 625, 639 (3.6.1997) [להלן: "פרשת קנדה"].

סעיף 1 לחוק החסינות מגדיר "מדינה זרה" בכל הנוגע לחוק זה:

"מדינה זרה" – לרבות יחידה מדינית במדינה שהיא מדינה פדרלית, רשויות הממשל במדינה זרה, בעלי תפקידים

רשמיים המייצגים את המדינה בביצוע תפקידם, וגוף נפרד;
(הדגשה לא במקור – ג.ג.)"

18. סעיף 3 לחוק, הנמצא בסימן ב' שכותרתו "סייגים לחסינות" קובע את חריג העסקה המסחרית:

"למדינה זרה לא תהא חסינות מפני סמכות שיפוט בתביעה שעילתה עסקה מסחרית."

סעיף ההגדרות מגדיר "עסקה מסחרית":

"עסקה מסחרית" – כל עסקה או פעולה שהיא מתחום המשפט הפרטי ובעלת אופי מסחרי, לרבות הסכם למכר טובין או שירותים, הלוואה או עסקה אחרת, למימון, ערובה או שיפוי, ואשר איננה כרוכה, במהותה, בהפעלת סמכות שלטונית.

19. בפרשת קנדה נקבע כי פעולותיה של מדינה זרה מאופיינות כפעולות שלטוניות וכפעולות פרטיות. הכלל הוא כי בכל הנוגע לפעולות שלטוניות למדינה הזרה עומדת חסינות, ובכל הנוגע לפעולות פרטיות למדינה הזרה לא עומדת חסינות. הדרך המקובלת לבחינת פעולתה של המדינה היא על ידי מבחן טיב ומהות הפעולה. השאלה שיש לשאול היא האם גוף פרטי שאינו המדינה, יכול היה לבצע את הפעולה שבנדון. אם התשובה לשאלה חיובית, הרי שמדובר בפעולה פרטית ולמדינה הזרה אין חסינות.

"מתבקשת המסקנה שבדרך-כלל אין להחיל את חסינות המדינה לעניין סכסוכים הקשורים ברכישת מבנים לשגרירות זרה או לשבירתם של מבנים למטרה זו. החוזה לרכישת מבנה או שכירתו הוא חוזה מתחום המשפט הפרטי. כל אדם- ולא רק מדינה - יכול לכרות חוזה זה. כריתת החוזה אינה מלווה בשיקולים שלטוניים. ... אין שוני מהותי בין חוזה לרכישת מבנה לשימוש השגרירות לחוזה לרכישת מזון לשימוש השגריר. לשניהם זקוק השגריר. ובשניהם אין ביטוי לאופי השלטוני של המדינה הזרה." [פרשת קנדה, 657, פסקה 31].

גישה רווחת זו התבלטה בעבר בפסקי דין במקומות שונים בעולם, בהם נקבע כי לבית-משפט מקומי סמכות לדון בתביעה הקשורה לשכירות של מבנה מדורים חרף טענות לחסינות, ראו פרשת קנדה 658-659, פסקה 32.

20. עם השנים והמעבר מכללי החסינות המוחלטת לכלל החסינות החלקית, מדינות רבות חוקקו סעיף המחריג מכלל חסינות המדינה הזרה פעולות עסקיות. חלקן פרט מה נחשב לעסקה מסחרית וחלקן בחר שלא להגביל את בתי המשפט:

כך למשל סעיף 3 לחוק האנגלי, (Eng.) §3, c.33, 1978 The UK State Immunity Act:

Commercial transactions and contracts to be performed in United Kingdom.

(1) A State is not immune as respects proceedings relating to—

(a) a commercial transaction entered into by the State; or

(b) an obligation of the State which by virtue of a contract (whether a commercial transaction or not) falls to be performed wholly or partly in the United Kingdom.

(2) This section does not apply if the parties to the dispute are States or have otherwise agreed in writing; and subsection (1)(b) above does not apply if the contract (not being a commercial transaction) was made in the territory of the State concerned and the obligation in question is governed by its administrative law.

(3) In this section “commercial transaction” means—

(a) any contract for the supply of goods or services;

(b) any loan or other transaction for the provision of finance and any guarantee or indemnity in respect of any such transaction or of any other financial obligation; and

© any other transaction or activity (whether of a commercial, industrial, financial, professional or other similar character) into which a State enters or in which it engages otherwise than in the exercise of sovereign authority;

but neither paragraph of subsection (1) above applies to a contract of employment between a State and an individual.

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1978/33/section/3>

סעיף 5 לחוק הקנדי, 1985, c. S-18, s 5, State Immunity Act R.S.C.:

A foreign state is not immune from the jurisdiction of a court in any proceedings that relate to any commercial activity of the foreign state.

[<http://www.canlii.org/en/ca/laws/stat/rsc-1985-c-s-18/latest/rsc-1985-c-s-18.html>]

סעיף 11 לחוק האוסטרלי, 1985- SECT 11, Foreign State Immunities Act:

(1) A foreign State is not immune in a proceeding in so far as the proceeding concerns a commercial transaction.

(2) Subsection (1) does not apply:

(a) if all the parties to the proceeding:

(i) are foreign States or are the Commonwealth and one or more foreign States; or

(ii) have otherwise agreed in writing; or

(b) in so far as the proceeding concerns a payment in respect of a grant, a scholarship, a pension or a payment of a like kind.

(3) In this section, **commercial transaction** means a commercial, trading, business, professional or industrial or like transaction into which the foreign State has entered or a like activity in which the State has engaged and, without limiting the generality of the foregoing, includes:

(a) a contract for the supply of goods or services;

(b) an agreement for a loan or some other transaction for or in respect of the provision of finance; and

© a guarantee or indemnity in respect of a financial obligation; but does not include a contract of employment or a bill of exchange.

http://www.austlii.edu.au/au/legis/cth/consol_act/fsia1985288/s11.html

סעיף 1605(a) לחוק האמריקאי, § 28 USC 1605 Foreign Sovereign Immunities Act of 1976-

:1605

(2) in which the action is based upon a commercial activity carried on in the United States by the foreign state; or upon an act performed in the United States in connection with a commercial activity of the foreign state elsewhere; or upon an act outside the territory of the United States in connection with a commercial activity of the foreign state elsewhere and that act causes a direct effect in the United States;

<http://www.law.cornell.edu/uscode/text/28/1605>

החסינות לפי אמנת וינה

21. נותר לבדוק את טענת המשיבים, כי סעיף 21 לחוק החסינות משמר כל חסינות אישית אחרת העומדת לשגריר ולרעייתו, כגון חסינויות המוענקות על ידי אמנת וינה [סעיפים 3-4 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים 2-3].

להלן לשון סעיף 21 לחוק החסינות:

"חוק זה אינו גורע מחסינות דיפלומטית או קונסולרית או מחסינות אחרת החלה בישראל לפי כל דין או נוהג."

בעוד החסינות הדיפלומטית נועדה לאפשר ניהול יחסים תקינים בין המדינות, חוק החסינות נועד להגן על כבודה ומעמדה של מדינה זרה, בבתי משפט וברשויות אכיפה שאינם של המדינה הזרה. בדברי ההסבר צויין כי "אין בחסינות המדינה הזרה כדי לשלול חסינויות אחרות המגיעות לנציגות זרה, לאנשיה ולרכושם" [ר' דברי הסבר להצעת חוק חסינות מדינות זרות, התשס"ח-2008, ה"ח 357, עמ' 344].

סעיף 31 לאמנת וינה קובע את החסינות הדיפלומטית העומדת לנציגי המדינה הזרה ואת הסייגים לחסינות:

1. A diplomatic agent shall enjoy immunity from the criminal jurisdiction of the receiving State.

He shall also enjoy immunity from its civil and administrative jurisdiction, except in the case of:

(a) A real action relating to private immovable property situated in the territory of the receiving State,

unless he holds it on behalf of the sending State for the purposes of the mission;

(b) An action relating to succession in which the diplomatic agent is involved as executor, administrator, heir or legatee as a private person and not on behalf of the sending State;

© An action relating to any professional or commercial activity exercised by the diplomatic agent in the receiving State outside his official functions.

2.

3. No measures of execution may be taken in respect of a diplomatic agent except in the cases

coming under subparagraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 of this article, and provided that the

measures concerned can be taken without infringing the inviolability of his person or of his residence.

4. The immunity of a diplomatic agent from the jurisdiction of the receiving State does not exempt him from the jurisdiction of the sending State.

[אמנת וינה לעיל, בעמ' 26, הדגשות הוספו].

22. גם הפסיקה בארה"ב קובעת באופן חד-משמעי את תחולת האמנות הבינלאומיות, לרבות אמנת וינה, בצד החוק החרות, כאשר פרשנות האמנה הבינלאומית היא בהתאם לכללי הדין הבינלאומי, מתבססת על לשון האמנה, ההקשר, תולדות החקיקה לרבות המשא-ומתן בין המדינות שקדם לאמנה:

SAMANTAR v. YOUSUF 560 U S ___, 130 S Ct 2278 (2010)

<http://caselaw.lp.findlaw.com/scripts/getcase.pl?court=us&vol=000&invol=08-1555>

E Airlines v. Floyd 499 U S 530, 534, 535, 113 L Ed 2d 569 (1991); **Air France v. Saks** 470 U S 392, 396, 84 L Ed 2d 289 (1985); **Chan v. Korean Air Lines**, 490 U S 122, 134, 104 L Ed 2d 113 (1989).

בעניין:

767 Third Avenue Associates v. Permanent Mission of The Republic of ZAIRE to the United Nations 988 F.2d 295 (2 Cir., 1993)

<https://bulk.resource.org/courts.gov/c/F2/988/988.F2d.295.61.92-7184.html>

6 ציין השופט Cardamone לאחר שדן בהיסטוריה של החסינות הדיפלומטית ב-1000 השנים האחרונות:

“Applicable treaties, binding upon federal courts to the same extent as domestic statutes, see *Trans World Airlines, Inc. v. Franklin Mint Corp.*, 466 U.S. 243, 260-61, 104 S.Ct. 1776, 1786-87, 80 L.Ed.2d 273 (1984); *United States v. Palestine Liberation Org.*, 695 F.Supp. 1456, 1464 (S.D.N.Y.1988), establish that Zaire’s Permanent Mission is inviolable....

... the district court rested its decision in part on an interpretation of the Foreign Sovereign Immunities Act, 28 U.S.C. §§ 1602-1611 (1988). ... Sage Realty correctly asserts that Congress aimed to permit courts to make sovereign immunity determinations, see *id.* § 1602, plaintiffs give short shrift to the Act’s explicit provision that it operates “[s]ubject to existing international agreements to which the United States is a party.” *Id.* § 1609. Because of this provision the diplomatic and consular immunities of foreign states recognized under various treaties remain unaltered by the Act. See *Mashayekhi v. Iran*, 515 F.Supp. 41, 42 (D.D.C.1981) (“Under the FSIA ..., what were then ‘existing international agreements’ remain[] valid and superior to the FSIA wherever terms concerning immunity contained in the previous agreement conflict with the FSIA.”); see also 14 Wright, Miller & Cooper, *Federal Practice and Procedure* § 3662, at 393 (2d ed. 1985) (the FSIA was “not[] intended to alter either diplomatic or consular immunity”). Since international agreements entered into by the United States control the protections that must be accorded to and the obligations owed to the Mission by the United States, the Act does not govern our decision.

II

לעניין תוקפה של אמנת וינה וההכרה הרחבה לה זכתה מציין השופט:

“The Vienna Convention entered into force April 24, 1964. One hundred and thirteen member states have ratified it, including the United States on December 13, 1972. ... History establishes beyond question therefore that the Vienna Convention on Diplomatic Relations was intended to and did provide for the inviolability of mission premises, archives documents, and official correspondence. ...”

השופט Cardamone הדגיש את הצורך בפרשנות האמנה בהתאם לכללי הפרשנות של המשפט הבינלאומי, ולא תוך הסתמכות על חקיקה מקומית. עוד אמר השופט, כי מתן תוקף לכללי החסינות הדיפלומטית הקבועים באמנה (באותה פרשה, סעיף 22 לאמנה), תורם להגנה על הדיפלומטים של ארצות הברית המכהנים במדינות זרות. שיקול זה תקף גם בענייננו בשינויים המחוייבים לפי העניין. אמנם באותה פרשה נדונה זכותו הקניינית של בעלים של נכס שהשוכר לתפוס בו חזקה מקום שהשוכר לא שילם את דמי השכירות, אך השיקולים הכלליים המצויינים שם יפים גם כאן. ואלה דברי השופט:

“The risk in creating an exception to mission inviolability in this country is of course that American missions abroad would be exposed to incursions that are legal under a foreign state’s law. Foreign law might be vastly different from our own, and might provide few, if any, substantive or procedural protections for American diplomatic personnel. Were the United States to adopt exceptions to the inviolability of foreign missions here, it would be stripped of its most powerful defense, that is, that international law precludes the nonconsensual entry of its missions abroad. Another related consideration is the frequent existence of a small band of American nationals residing in foreign countries, often business personnel. Recent history is unfortunately replete with examples demonstrating how fragile is the security for American diplomats and personnel in foreign countries; their safety is a matter of real and continuing concern. ...”

פסק-הדין גם מציין את האפשרויות העומדות בפני משכיר נכס, קודם לחתימת חוזה השכירות עם נציגות של מדינה זרה, להבטיח עצמו בפני מצב של הפרת החוזה.

23. סעיף ©31 לאמנה קובע, כי על פעולות מקצועיות או מסחריות שעושה הנציג הדיפלומטי במדינה המארחת, שלא במסגרת מילוי תפקידו, לא תעמוד לו חסינות.

24. המשיבים במקרה שלפניי, מפנים לחוזה השכירות המהווה בסיס למחלוקת וטוענים כי הם אינם צד לחוזה השכירות, כי לא חתמו על כל הסכם וכי ההסכם נערך עם השגרירות כבאת-כוח משרד החוץ הזר בלבד [סעיף 29 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים -2].^[3]

חוזה השכירות, מציג, כזכור, את הצדדים החתומים עליו :

Between Mr. RATHAUS Israel ... -hereinafter called, "the landlord"
 AND Ministry of Foreign Affairs of the Slovak Republic
 Represented by Embassy of the Slovak Republic on the state Israel,
 ...Represented by H.E., Ambassador Mr. Milan DUBCEK -hereinafter called "the lessee"

החוזה מתאר את התחייבות השגרירות בשם הרפובליקה הסלובאקית לשלם את שכר הדירה ואף את כל התשלומים השוטפים. ראו סעיפים 6, 12 שם.

החתימה בסוף העמוד השלישי לחוזה אינה החתימה של המשיבים 2-3 אלא זו של השגריר הקודם.

המשיבים 2-3 לא חתמו על חוזה השכירות והם אינם צד לחוזה, הם לא ביצעו את העסקה המסחרית. הצדדים לחוזה הם המערער 1 ומשרד החוץ הסלובקי. תנאי סעיף ©31 לאמנה, הדורשים עסקה שבוצעה על ידי הנציג הדיפלומטי, אינם מתקיימים ולכן במקרה דנן לא חל חריג העסקה המסחרית.

25. למעלה מן הצורך יוער, כי גם אילו היו המשיבים 2-3 חתומים על חוזה השכירות, עדיין לא היו נופלים בגדר חריג העסקה המסחרית.

כפי שציינה השופטת הבכירה בהחלטתה, כבר נאמר כי קו הגבול בין חסינות המדינה הזרה לחסינות הדיפלומטית הוא לעיתים מטושטש [פרשת קנדה, עמוד 637, בסעיף 8] ויש להבחין בין חסינות הריבון לבין החסינות הדיפלומטית. אם עסקה מסוימת בוצעה על ידי נציג דיפלומטי מטעם המדינה הזרה, ניתן יהיה לתבוע את המדינה אך לא את הנציג שלה [גיא הרפז "חסינות מדינה" משפט בינלאומי 287, 290, לה"ש 22].

26. גם אם המגמה הרווחת היא לצמצם את חסינות המדינה הזרה [רע"א 7484 The United States of America נ' יוסף שוחט ז"ל, 10, פסקה 15 (פורסם בנבו, 3.8.2010), הרי בכל הנוגע לחסינות הדיפלומטית הדעה הרווחת היא כי אין לצמצמה מעבר לחריגה כפי שמופיעים באמנות השונות. בפרשת בסיוני נאמר:

”בעוד שלגבי הראשונה [חסינות הריבון – ג.ג.] הנטייה במשפט הבין לאומי המנהגי, נטייה שקנתה לה שביתה אף במקומו (כאמור בפרשת אדלסון), הינה לצמצום ניכר של היקף ומידת החסינות, הרי שנטייה זו אינה שלטת בכל הנוגע לחסינות הדיפלומטית.

[...]

ער אני לביקורת הנמתחת על היקף החסינות הדיפלומטית, ... עם זאת הדרך הנכונה והראויה להתגבר על ההשלכות והתוצאות הקשות העלולות לנבוע בשל התנהגות פסולה מצד הדיפלומט, אינה על ידי ריקון מוסד החסינות הדיפלומטית מתוכו, אלא על ידי פעילות מצד המדינה המשגרת מחד גיסא ופתרונות ראויים לנפגעים ולניזוקים ממעשים שכאלה מאידך גיסא.” [פרשת בסיוני, עמוד 46 סעיף 20].

(הדגשות לא במקור)

27. מפסקי דין מהמשפט המשווה עולה, כי בכל הנוגע לחסינות הדיפלומטית יש לפרש את אמנת וינה באופן דווקני המשתמע ישירות מן הכתוב. פסק דין *Tabion v. Mufti*, 73 F.3d 535 (4th Cir. Va. 1996), מציג ניתוח מקיף של פרשנותה של אמנת וינה וקבע כי חוזים רגילים לקניית מוצרים או שירותים אינם נחשבים לפעולה מסחרית. פסק דין *Logan v. Dupuis*, 990 F. Supp. 26, 29 (D.D.C. 1997) התבסס על *Tabion* וקבע כי חוזה שכירות בית מגורים לדיפלומט אינו נופל לחריג הפעולה המסחרית המופיע בסעיף 31 לאמנת וינה:

Plaintiff also asserts that his suit falls within another exception to the general immunity conferred by Article 31 of the Convention, that contained in paragraph 1©: “an action relating to any professional or commercial activity exercised by the diplomatic agent in the receiving State outside his official functions.” In support of this proposition, plaintiff cites *Joseph v. Consulate General*, 830 F.2d 1018 (9th Cir. 1987), contending that the court . . . found that the rental of a private residence for a consular officer fell within the exception set forth in Article 31, at paragraph 1.(c). That court found that the consular [sic] had entered the market place as a commercial actor, and that neither the rental agreement nor the alleged breach of that agreement constituted sovereign activities for which he would otherwise be immune from civil lawsuits.

Pl’s Mot. To Reinstate. At 4.

Plaintiff misreads *Joseph*, [**13] which makes no mention of Article 31(1)©, but is based instead on the “commercial activity” exception to the Foreign Sovereign Immunities Act, which governs the jurisdictional immunity of foreign *states*, rather than individual foreign diplomats.⁷ See 28 U.S.C. § 1603 *et seq.* While the reasoning of the *Joseph* court could conceivably be applied to interpret Article 31(1)© by analogy, another circuit court has recently examined the parameters of Article 31(1)© directly. In *Tabion v. Mufti*, 73 F.3d 535 (4th Cir. 1996), the Fourth Circuit addressed whether the employment of a domestic servant by a foreign diplomat constituted “commercial activity” for purposes of Article 31(1)©, such that the employment relationship could be the subject of a civil suit in a U.S. court. After considering the term in the context of the Convention as a whole, with regard for the interpretation of “commercial activity” advanced by the State Department both prior to and after ratification of the Convention by the United States, the *Tabion* court held that ^{HN7} contracts for goods and services “incidental to [a diplomat’s] daily life” do not fall within

the scope of the “commercial [**14] activity” exception of Article 31(1)©. 73 F.3d at 538-39. Moreover, the *Tabion* court explicitly declined to use the “commercial activity” exception of the Foreign Sovereign Immunities Act as an interpretative guide to Article 31(1)© of the Convention, on grounds that it is a domestic statute rather than a treaty, that it was not a textual source for the Convention, and that Congress did not intend the Act to affect diplomatic immunity under Convention. *Id.* At 539 n.7.
https://odata.ono.ac.il/research/DanaInfo=www.lexis.com+retrieve?_m=4309c9e3676907254db9f0a579b3c383&docnum=20&fmtstr=FULL&startdoc=1&wchp=dGLzVzt-zSkAW&md5=812b2512d4c77120db483272a4ca3595

(הדגשה הוספה)

פסה"ד בעניין Logan מובא כאסמכתא אצל גיל-עד נועם, "הדין הדיפלומטי וחסיונות אישית" הנ"ל סעיף 16.2.3 עמ' 408 טקסט לה"ש 49.

חתימה על חוזה שכירות שמטרתו הבטחת מקום מגורים לדיפלומט ומשפחתו אינו נחשב עסקה מסחרית כהגדרתה לאמנת וינה ולכן, גם לו היו המשיבים 2-3 חתומים על הסכם השכירות, על פי הקביעה בפרשת **קנדה** מדובר בהסכם מטעם המדינה השולחת ולכן אי אפשר היה לתבוע את המשיבים אלא את המדינה השולחת, ועל פי פרשנות אמנת וינה במשפט הבינלאומי, הסכם שכירות בית מגורים אינו נופל בגדר חריג העסקה מסחרית המופיע בסעיף 31 לאמנה.

האם עומדת החסיונות גם למשיבה 3

28. המערערים טוענים כי בית המשפט קמא שגה בכך שקבע שלמשיבה 3 חסיונות דיפלומטית מכוח נישואיה למשיב 2 [סעיף 25 לעיקרי הטיעון מטעם המערערים]. לכך השיבו המשיבים כי חסיונות דיפלומטית חלה על נושא התפקיד ובני משפחתו מדרגה ראשונה בצורה מלאה, בכפוף לסייגים [סעיף 33 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים 2-3].

סעיף 37 לאמנת וינה מקים חסיונות אף לבני משפחתו של הדיפלומט:

The members of the family of a diplomatic agent forming part of his household shall, if they are not nationals of the receiving State, enjoy the privileges and immunities specified in articles 29 to 36.

[אמנת וינה לעיל, עמוד 31]

טענת המערערים שגויה אפוא. אמנת וינה מעניקה חסיונות אף לבני משפחתו של הדיפלומט.

סיכום

29. הסכם השכירות עליו הושתתה התביעה, נעשה בין הבעלים של המושכר לבין המדינה הזרה. הוא נחתם על ידי שגרירות המדינה הזרה, כאשר בפועל חתם השגריר שקדם לנתבע 2. לפי נוסחו של ההסכם, יועד המושכר למגורים של ראש הנציגות של המדינה הזרה. ניסוח זה מאפשר שינוי במתגוררים בפועל במושכר לפי קביעת המדינה הזרה. בנסיבות אלה, נראה שמן הראוי לקבוע כי החסינות הדיפלומטית מוקנית לשגריר הנתבע 2 ולרעייתו בהתאם להוראות סעיף 31(1) לאמנת וינה. החריג לפי סעיף 31(1)(a), מחריג, ברישא, תביעות במקרקעין, אלא אם כן (לפי הסיפא) הוא מחזיק בהם בשם המדינה השולחת ולמטרות הנציגות. לשון הסכם השכירות מחייב את המסקנה שהמושכר הוחזק בשם המדינה הזרה ולמטרות נציגותה, ומכאן שהוראות החריג אינן מתקיימות וההוראה הכללית המקנה חסינות דיפלומטית עומדת בתוקפה.

סעד

30. מפאת כוחם המצטבר של השיקולים דלעיל, אני דוחה את הערעור. אני מחייב את המערערים, ביחד ולחוד, לשלם למשיבים 2 ו-3 (ביחד) את הוצאות המשפט בערעור, ובנוסף שכ"ט עו"ד בסך 22,000 (עשרים ושניים אלף) ₪, להיום. המזכירות תעביר את העירבון בערעור (כולל פירות) לידי המשיבים 1 ו-2 באמצעות בא-כוחם, על-חשבון החיובים הנ"ל.

ניתן היום, כ"ט אב תשע"ג, 05 אוגוסט 2013, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

גדעון גינת 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה